

Отъ края на XVI-ый вѣкъ религія-та повече и повече ся мѣняла съ политикж-тж а това и докарало да ся спрѣчка Польша съ Московскж-тж дръжавж, която ся была вече посилила и влѣкла по себе цѣлый русскый народъ.

Русскый народъ, както вече спомѣняхмы, прибранъ въ дръжавно тѣло отъ Варяго-русскы князове за символъ на народно-то си единство ималъ единъ языкъ, еднаквы урядбы и обычан, единъ православнж вѣрж и единъ великый князь, кой-то най-напрѣдъ господарувалъ у Кіевъ, а отпослѣ (отъ 1169) у Владиміръ. Отдѣлни-ти князове испрѣво припознавали власть-тж на великый князь като на старѣе отъ княжескый родъ, нѣ испослѣ зели да ся карать и да ся бѣжтъ, а по това си и подѣлили Руссіж на много удѣльны княжества. Въ непрѣстайны-ты борбы между князове-ты народъ-тѣ добылъ вліяніе въ управленіе-то и достигалъ дори да си мѣнува князове-ты, само у Владимірско-Суздальско-то княжество владѣтелева-та власть надтягала надъ народж-тж волюж.

Въ половинж на XIII-ый вѣкъ Монголи-ти натиснжли Руссіж и тя ослабнжала и ся поцѣпила на двѣ половины. Монголи-ты не ся мѣняли въ домашны-ты работы на Руссіж а ся благодарили само да зимать даньци и да имъ ся припознава врѣховна-та власть. За това трѣбувало посрѣдникъ между тѣхъ и народа, и за такъвъ ся подвигналъ великый князь, на кого-то власть-та малко по малко расла. Стары-ты правдины за старѣйшество ся забуравихж и достоинство-то на великый князь туряше на ржжж оня, кой-то умѣлъ да ся подяри и да угоди на монголскыя ханъ.

Въ пръвж-тж половинж на XIV-ый вѣкъ великокняжеско-то достоинство турнж на ржжж московскы-ти князове, кои-то и умѣхж да го задрѣжять за всегда, и Москва станж срѣдоточіе на источнж Руссіж, Московскы-ти князове, а заедно и великы князове на „цѣлж Руссіж“ съ хытрж политикж своили, купували удѣльны земли и така расширявали земж-тж си и заедно и идеж-тж за единъ дръжавж. Великокняжескый прѣстолъ ставалъ наслѣдствененъ, а сила-та на старж-тж княжескж дружинж ослабляла. Можщество-то на Московскый князь, брьзо ся развивало, зацо-то му было на помощъ и духовенство-то, на главж на кое-то туряли повече-то хора отъ старый княжескый родъ; а тѣмъ толкова по-